

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z GEOGRAFII
W KLASIE V PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W OPOLU
OPARTE NA PROGRAMIE NAUCZANIA GEOGRAFII W SZKOLE PODSTAWOWEJ – PLANETA NOWA
AUTORSTWA EWY MARII TUZ I BARBARY DZIEDZIC

Wymagania na poszczególne oceny				
I	II	III	IV	V
ocena dopuszczający	ocena dostateczny (I +II)	ocena dobry (I +II+III)	ocena bardzo dobry (I+II+III+IV)	ocena celujący (I+II+III+IV+V)
1. Mapa Polski				
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • stosuje legendę mapy do odczytania informacji • odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie • wyjaśnia znaczenie terminów: wysokość bezwzględna, wysokość względna, poziomicowa • odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej • podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych • wymienia i rozpoznaje różne rodzaje map • odczytuje informacje z planu miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • odczytuje skalę mapy • rozróżnia rodzaje skali • oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej, wie czym się te mapy różnią • wskazuje na rysunku wysokość względną i bezwzględną, szczyt, zbocze strome i łagodne, podnóże • wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • rysuje podziałkę liniową • wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę • oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej • wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa • wyjaśnia różnicę między depresją, obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim • wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową • wyjaśnia, na czym polega orientowanie mapy w terenie i przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie 	<ul style="list-style-type: none"> • dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych • przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową oraz odwrotnie • oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej • rozpoznaje przedstawione na mapach poziomicowych formy terenu • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza skalę mapy na podstawie odległości rzeczywistej między dwoma miastami i odległości na mapie • podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści • analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski • projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta

2. Krajobrazy Polski

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu i rozpoznaje je na ilustracji • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie • wskazuje na mapie pas pobrażę i Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim i wskazuje je na mapie • wymienia po dwa przykłady roślin i zwierząt charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie pas pojezierzy i Pojezierze Mazurskie • wskazuje na mapie główne miasto leżące na Pojezierzu Mazurskim • odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim • wskazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich i Nizinę Mazowiecką • wskazuje na mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką • wskazuje na mapie największe miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym • określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski • przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego i rozpoznaje elementy krajobrazu • wymienia atrakcje turystyczne na Wybrzeżu Słowińskim • omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego i rozpoznaje charakterystyczną cechę krajobrazową • wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego • przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej i rozpoznaje charakterystyczną cechę krajobrazową • wymienia atrakcje turystyczne Niziny Mazowieckiej • wymienia cechy krajobrazu wielkowiejskiego • wymienia ważne instytucje państwowe mające siedzibę w Warszawie • przedstawia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej i rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce • opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu • przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim • opisuje świat roślin i zwierząt w krajobrazie nadmorskim • opisuje wpływ wody i wiatru na nadmorski krajobraz • przedstawia wpływ łodolodu na krajobraz pojezierzy • omawia cechy krajobrazu rolniczego na Nizinie Mazowieckiej • wyjaśnia dlaczego na Nizinie Mazowieckiej przeważa krajobraz równinny • opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy • omawia znaczenie węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej • omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych na Wyżynie Lubelskiej • charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej • charakteryzuje na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego piękna oraz ładu i estetyki zagospodarowania • porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach • wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne • wymienia i opisuje obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na fotografii • wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim • wskazuje na mapie obiekty: Mikołajki, Olsztyn, Jezioro Śniardwy, Jezioro Mamry, wzgórze polodowcowe Szeska Góra, wzgórze polodowcowe Krzemieniucha • wymienia i opisuje obiekty dziedzictwa kulturowego Pojezierza Mazurskiego oraz wskazuje je na fotografii • charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej oraz wskazuje je na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy • wskazuje na mapie krainy geograficzne pasa pobrażę inne niż określone na ocenę 2 • przedstawia zróżnicowanie krajobrazu krain geograficznych w pasie pojezierzy na podstawie mapy • wskazuje na mapie krainy geograficzne pasa pojezierzy inne niż określone na ocenę 2 • analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej • wskazuje na mapie krainy geograficzne pasa Nizin Środkowopolskich inne niż określone na ocenę 2 • planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie • przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej wynikające z działalności człowieka • analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa na

<p>Niziny Mazowieckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> •podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy oraz jego symbol •określa położenie Warszawy na mapie Polski •wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy i rozpoznaje je na ilustracjach •wskazuje na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską •wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej •wskazuje na mapie Wyżynę Lubelską •wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Lubelskiej •wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej •wskazuje na mapie Wyżynę Krakowsko-Częstochowską •wskazuje na mapie największe miasta Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i jego symbol •podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •wskazuje na mapie Karpaty oraz Tatry, zna nazwę i wysokość 	<p>charakterystyczną cechą krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia atrakcje turystyczne Wyżyny Śląskiej •przedstawia cechy krajobrazu Wyżyny Lubelskiej i rozpoznaje charakterystyczną cechą krajobrazu •wymienia atrakcje turystyczne Wyżyny Lubelskiej •omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i rozpoznaje charakterystyczną cechą krajobrazową •wymienia atrakcje turystyczne Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr •rozpoznaje na zdjęciu charakterystyczną budowlę oraz cechą krajobrazu •wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego •omawia cechy pogody w górach •wymienia atrakcje turystyczne Tatr 	<p>ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i rozpoznaje na schematach i rysunkach takie formy krasowe jak: jaskinia, stalaktyt, stalagmit, stalagnat, wywierzyisko, skałki wapienne, doliny krasowe</p> <ul style="list-style-type: none"> •opisuje piętra roślinności w Tatrach z podaniem charakterystycznych roślin i wskazuje je na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia znane instytucje kultury i obiekty sportowe w Warszawie •opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy •omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki i rozpoznaje je na fotografiach •opisuje za pomocą przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej •charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej i rozpoznaje je na fotografiach •charakteryzuje atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd i rozpoznaje je na fotografiach •omawia różnice w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich •opisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr 	<p>Wyżynie Lubelskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> •przedstawia historię zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd •wskazuje na mapie krainy geograficzne pasa wyżyn inne niż określone na ocenę 2 •wyjaśnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr •wskazuje na mapie łańcuchy górskie i pasma górskie inne niż określone na ocenę 2
--	--	--	--	---

najwyższego szczytu Tatr po stronie polskiej				
<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie • wskazuje na mapie najpopularniejsze miasto Tatr •podaje nazwę parku narodowego leżącego w Tatrach oraz nazwy zwierząt objętych w nim ochroną 				

3. Łądy i oceany. Klimat.

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe •wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie •wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych i wskazuje ich osiągnięcia •wyjaśnia znaczenie terminu <i>pogoda</i>, <i>klimat</i> •wymienia składniki pogody •wymienia elementy klimatogramu •wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi •wymienia na podstawie mapy tematycznej i na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na ilustracji oś ziemską •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>południki</i>, <i>równoleżniki</i>, <i>równik</i>, <i>biegun</i> •wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna •wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie • wymienia cechy południków i równoleżników •porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów •wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych •wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem • odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym miesiącu •wymienia czynniki kształtujące klimat •wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej • wymienia i wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> •przedstawia globus jako model Ziemi •podaje przyczyny odkryć geograficznych •przedstawia znaczenie odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo •opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana, Krzysztofa Kolumba i Jamesa Cooka • wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów •omawia typy klimatów (morski, kontynentalny, górski) •wymienia kryteria wydzielenia stref krajobrazowych •przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na 	<ul style="list-style-type: none"> • określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej • na podstawie mapy porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów •wyjaśnia z jakiego powodu w XV wieku zaczęto odbywać dalekie podróże morskie •opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w., wyjaśnia czym różniły się od epoki wielkich odkryć geograficznych • oblicza średnią roczną temperaturę powietrza • oblicza różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku •oblicza roczną sumę opadów •wyjaśnia , dlaczego na wybrzeżach kontynentów występują stosunkowo wysokie opady a w głębi łądu niewielkie 	<ul style="list-style-type: none"> •opisuje wielkie formy ukształtowania powierzchni łądów na podstawie globusa i mapy •oblicza różnicę wysokości między najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębią w oceanach • przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych •porównuje klimatogramy •omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi

	strefy klimatyczne i krajobrazowe	półkuli północnej		
4. Krajobrazy świata				
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej •podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji •wymienia i rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sawanna, step</i> •wskazuje na mapie strefy sawann i stepów •wymienia i rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów •wyjaśnia znaczenie terminu <i>pustynia</i> •wskazuje na mapie obszary występowania pustyni gorących i pustyni lodowych •wymienia największe pustynie świata i wskazuje je na mapie •wymienia i rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyni gorących i pustyni lodowych •wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich 	<ul style="list-style-type: none"> •wymienia charakterystyczne cechy klimatu strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimatu strefy lasów liściastych i mieszanych •charakteryzuje warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej, rozpoznaje strefę na fotografii •wymienia główne zajęcia mieszkańców lasów równikowych i lasów liściastych strefy umiarkowanej oraz rdzennych mieszkańców lasów równikowych •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>preria, pampa</i> •wymienia charakterystyczne cechy klimatu strefy sawann i stepu •wymienia główne zajęcia mieszkańców sawanny i stepu oraz rdzennych mieszkańców •wymienia cechy charakterystyczne klimatu strefy pustyni lodowych i gorących •wymienia główne zajęcia mieszkańców pustyni gorących oraz rdzennych mieszkańców •wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego •wymienia główne zajęcia mieszkańców w strefie śródziemnomorskiej •wymienia i rozpoznaje obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego •wymienia charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego, rozpoznaje krajobraz na fotografii •omawia cechy krajobrazu sawanny i stepu oraz rozpoznaje krajobrazy na fotografii •charakteryzuje świat roślin i zwierząt sawanny i stepu oraz wyjaśnia przystosowania roślin do życia na sawannie •omawia cechy krajobrazu pustyni gorących i lodowych oraz rozpoznaje krajobrazy na fotografii •charakteryzuje świat roślin i zwierząt w strefie pustyni gorących i lodowych oraz wyjaśnia przystosowania roślin i zwierząt do życia w strefie pustyni gorących •omawia rzeźbę terenu pustyni gorących •omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego oraz rozpoznaje krajobraz na fotografii •charakteryzuje świat roślin i zwierząt strefy śródziemnomorskiej •omawia cechy krajobrazu tajgi i tundry oraz rozpoznaje krajobrazy na fotografii •charakteryzuje świat roślin i zwierząt w strefie tajgi i tundry 	<ul style="list-style-type: none"> •przedstawia przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i życie mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •przedstawia przykłady budownictwa i życie mieszkańców sawann oraz stepów •przedstawia przykłady budownictwa i życie mieszkańców pustyni gorących i omawia życie mieszkańców pustyni lodowych •prezentuje przykłady budownictwa i życie mieszkańców w strefie śródziemnomorskiej •przedstawia przykłady budownictwa i życie mieszkańców stref tajgi i tundry •przedstawia przykłady budownictwa i życie mieszkańców zamieszkujących Himalaje oraz określa wpływ klimatu na życie ludności 	<ul style="list-style-type: none"> •porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi strefy umiarkowanej pod względem położenia, klimatu, roślinności i świata zwierząt •analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu •przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyni gorących i pustyni lodowych •opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej •przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami tajgi i tundry •porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi •rozpoznaje klimatogramy poszczególnych stref roślinnych

<ul style="list-style-type: none"> •wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym •wymienia i rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej •wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tajga</i>, <i>tundra</i>, <i>wieloletnia zmarzlina</i> •wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry •wymienia i rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na mapie Himalaje •wymienia i rozpoznaje charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt 	<p>klimatu stref tajgi i tundry</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia główne zajęcia mieszkańców strefy tajgi i tundry oraz rdzennych mieszkańców •wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje •charakteryzuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach •wymienia główne zajęcia mieszkańców Himalajów oraz rdzennych mieszkańców Himalajów •charakteryzuje wysokogórską rzeźbę terenu w Himalajach 	<ul style="list-style-type: none"> •charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach i wyjaśnia piętrowość klimatyczno-roślinną na obszarach górskich •opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach 		
--	---	--	--	--

Zmodyfikowała Dorota Wachta